សាំង ម៉ាក់សាង

កោះត្រល់ (កោះស្រាំ)... ត្រូវប្រគល់ឱ្យខ្មែរវិញ

គេហដ្ឋានបោះពុម្ពផ្សាយអប្សរា
បោះពុម្ពលើកទី២
ខែមករា ឆ្នាំ២០០០
ម៉ុងរេអាល់, កេបិក

ការផ្សាយរបស់សារពត៌មាន «អង្គរបុរី»
គ.ស.២០០៥ ព.ស.២៥៤៨

សេចក្ដីថ្លែងអំណរគុណ

ខ្ញុំសូមថ្លែងនូវអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅចំពោះ

លោក គុជ-ប្រសិទ្ធិ

ម្ចាស់រោងពុម្ព «អប្សរា» នៅទីក្រុងម៉ុងរេអាល់, កេបិក
ប្រទេសកាណាដា
ដែលបានធ្វើអំណោយសំណៅសៀវភៅ
«កូសាំងស៊ីនជាដែនដីរបស់ខ្មែរ... ត្រូវប្រគល់ឲ្យខ្មែរវិញ»
និពន្ធដោយលោក សាំង-ម៉ាក់សាង
មកសារព័ត៌មាន «អង្គរបុរី» បោះផ្សាយជាសាធារណៈ
ដើម្បីទុកជាឯកសារ និងជាវត្ថុដាស់អង្រួនស្មារតីកុលបុត្រ និងកុលធិតាខ្មែរគ្រប់ៗរូប ឲ្យរលឹកនឹកចងចាំជានិច្ចដល់ទឹកដីនៃសម័យមហានគរ ដែលបានរិចរិលរួមតូចទៅៗ ដោយសារសត្រូវខាងកើត និងខាងលិច រំលោភឈ្លានពានហើយកេងប្រវ័ញ្ចយកទៅធ្វើជាទ្រព្យភិនខ្លួន និងដោយសារតណ្ហាការស៊ីជោរ ឆ្កួតវង្វេងខ្លួនឯង នៃពួកមេដឹកនាំខ្មែរខ្លះៗ ។

សូមមនុញ្ញផលដ៏ប្រសើរនេះ
នាំមកនូវសុភមង្គលនិងវិបុលសុខ ដល់លោកនិងគ្រួសារ

លី-ឌៀប
ចាងហ្វាងសារព័ត៌មានអង្គរបុរី

លោក សាំង-ម៉ាក់សាង

ជាសមាជិកបច្ចុប្បន្ននៃសមាគមអ្នកនិពន្ធខ្មែរ
ខ្ញុំជឿថា អ្នកដែលមិនបំរើសត្រូវ និងដែលចង់ឲ្យដីមាតុភូមិ
និងជាតិសាសន៍ខ្លួនគង់វង្ស ពិតជាពុំដាក់ទោសលើរូបខ្ញុំ ដែលគ្រាន់
តែប្រើសេរីភាពការពារមូលហេតុដ៏ត្រឹមត្រូវរបស់ជនរួមឈាមរបស់ខ្ញុំ
នៅកម្ពុជាក្រោម ក្នុងការធ្វើឲ្យគេទទួលស្គាល់សិទ្ធិជនរួមឈាមនេះ
ថាបានធ្វើឲ្យសៅហ្មងដល់មិត្តភាពខ្មែរ-យួនឡើយ ។

សូមឧទ្ទិស
ស្នាដៃនេះចំពោះ

★ វិញ្ញាណក្ខន្ធម្តាយខ្ញុំ ដែលបានពពោះ បង្កើតនិងចិញ្ចឹមខ្ញុំ ឲ្យរស់បានជាមនុស្ស ស្រឡាញ់មនុស្សជាតិ ស្រឡាញ់ជាតិ ស្រឡាញ់ដីយ៉ាងប្តូរផ្តាច់ ។

★ ឪពុកខ្ញុំ សព្វថ្ងៃតស៊ូរស់កណ្តាលហ្វូងស្រមោចយួន ព្រោះតែស្រឡាញ់ដីកើត ដែលបានឲ្យកំណើតដល់ខ្ញុំ និងផ្តល់ឲ្យខ្ញុំនូវអ្វីៗគ្រប់យ៉ាង ដែលអ្នកស្នេហាជាតិ អ្នកជា មាន ។

ខ្ញុំសូមអរគុណលោកទាំងទ្វេនេះដោយស្មោះស្ម័គ្របំផុត ចំពោះអំណោយឈាមមួយដំណក់របស់លោក ដែលជា (ម៉ូឡេគីល) បង្កើតរូបខ្ញុំ ដោយលក្ខណៈមិនរលប់រលត់មួយ គឺមិនចេះ(ទ្រ)មនុស្សណា សាសន៍ណា ។

★ បងប្រុស និងប្អូនស្រីខ្ញុំ ដែលសុទ្ធតែបានបូជាសេចក្តីសុខផ្ទាល់ខ្លួន ដើម្បីបំរើមូលហេតុដ៏ត្រឹមត្រូវរបស់ជាតិ គឺបានចូលក្នុងជួរកងទ័ព ចាប់អាវុធកំចាត់យួន ដើម្បីការពារដីនិងសុខមាលភាពនៃជនរួមឈាមរបស់ខ្ញុំ ។

សូមគោរព

ដោយស្មោះ និងដោយភក្ដីបំផុតចំពោះ ៖

★ ខ្មែរក្រោមដែលស្លាប់ ស្លាប់ដើម្បីជាតិសាសន៍ និងជនរួមឈាមរបស់ខ្លួន នឹងនៅគង់វង្ស និងដែលហ៊ានទាមទារសិទ្ធិរបស់ខ្លួនជាម្ចាស់ដី ដែលខ្លួនរស់លើសព្វថ្ងៃនេះ ។

★ អស់លោកអ្នកប្រាជ្ញ ប្រវត្តិវិទូ អ្នកនិពន្ធ អ្នកស្រាវជ្រាវបរទេសនិងរួមលោហិតគ្រប់រូប ព្រមទាំងអស់លោកទាំងឡាយណា ដែលបានខិតខំបង្ហាញមតិសាធារណៈសកលឲ្យដឹងថា ដីកម្ពុជាក្រោមឬកូសាំងស៊ីន ជាដែនដីរបស់ខ្មែរឥតប្រកែកបាន ដែលខ្មែរនៅតែជាម្ចាស់ដែនដីនេះត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ជាដរាប ។

❑ ❑

❑

លិខិតចំហចំពោះជនរួមឈាមនៅកម្ពុជាក្រោម

ជនរួមឈាមជាទីស្នេហាទាំងឡាយ !

មហានគរបានចុះខ្សោយអនុភាព តាំងពីមានផ្ដើមចំបាំងជាមួយសៀមមកម្ល៉េះ។ ប៉ុន្តែមហានគររបស់យើងទើបតែត្រូវវិនាសបែកខ្ញែកដីអស់ជាបន្តបន្ទាប់ ក្រោយពីមានអន្តរាគមន៍របស់យួនមកក្នុងកិច្ចការខ្មែរជាលើកដំបូង នៅក្នុងសតវត្សរ៍ទី១៧ ។ ជាការពិតណាស់ ការបាត់បង់អនុភាព រហូតដល់ការបាត់បង់ដីអស់មួយភាគយ៉ាងធំបំផុតនេះ បណ្ដាលមកពីស្ដេច និងសន្តតិវង្សស្ដេចភាគច្រើន ហើយនិងនាម៉ឺនក្បត់ខ្លះ ដែលឈ្លោះគ្នាដណ្ដើមរាជសម្បត្តិ រួចទៅពឹងបរទេស ។

ក៏ប៉ុន្តែ ដីយើងដ៏ធំបំផុត ដែលបងប្អូនកំពុងរស់នៅលើដោយរងកម្មបំផុតនោះ គឺ«កម្ពុជាក្រោម»នេះ ទើបតែនឹងបាត់បង់ទៅនៅឆ្នាំ១៩៤៩ ដោយស្នាដៃបារាំង អ្នកអាណាព្យាបាលរបស់យើងតែម្ដង ។ តាំងពីនោះមក ការតស៊ូរបស់បងប្អូនចេះតែមានដំណើរ មានសន្ទុះខ្លាំងក្លា និងមានមូលដ្ឋានរឹងប៉ឹងឡើងៗជាលំដាប់ដែរ ។

រដ្ឋការយួន តាំងពីខ្មោចប្រធានាធិបតីង៉ោ-ឌិនយៀមរហូតមក..................បានអនុវត្តគំរោងការបំបាត់ពូជខ្មែរពីដីរបស់យើង ដោយប្រើវិធានការព្រៃផ្សៃបំផុត អមនុស្សធម៌បំផុត ដែលជាតិសាសន៍មានអារ្យធម៌ ស្អប់ខ្ពើមមិនដែលឃើញ ។ វាធ្វើទារុណកម្មលើរូបកាយ វារំលោភលើស្ត្រីភេទ វាចាប់យកទៅដាក់ក្នុងជង្រុកស្រូវដុតទាំងរស់ វាហៅយន្តហោះនិងទ័ពរបស់វាឲ្យទៅទម្លាក់កំទេច ដុតបំផ្លាញភូមិស្រុក ផ្ទះសំបែង ទ្រព្យសម្បត្តិរបស់បងប្អូន តាមរយៈនៃសង្គ្រាមដែលវាហៅថា រំដោះជាតិវៀតណាម ។ យួនយៀកណាមកុងវ៉ា ក៏ដូចជាយួនយៀកកុង គឺសុទ្ធជាយួន សុទ្ធតែជាពេជ្ឈឃាដប្រវត្តិសាស្ត្រចំពោះបងប្អូន ។

រដ្ឋការយួនឥតព្រមទទួលស្គាល់សិទ្ធិខ្មែរក្រោម ឥតព្រមផ្ដល់លក្ខន្តិក:ជនជាតិភាគតិច ឲ្យបងប្អូនទេ ។ ចុះជនជាតិភាគតិចឯទៀត ម្ដេចក៏វាព្រមប្រគល់ឲ្យ ? គ្មានអ្វីក្រៅពីចោរប្លន់នេះភ័យខ្លាចជនរួមឈាមរបស់យើងដ៏ច្រើនលើសលប់ ទាមទារដីពីវាវិញនោះទេ ។

ជនរួមជាតិជាទីស្នេហា !

យើងមានការឈឺចាប់បំផុត ចំពោះអំពើបំបាត់ពូជសាសន៍ ដែលយួនប្រព្រឹត្តមកលើជាតិរបស់យើងនៅទីនេះ ។

យើងសូមគាំទ្រគ្រប់ការតស៊ូការទាមទាររបស់បងប្អូនទាំងស្រុង ហើយយើងសូមដាក់ទោសអស់ជនទាំងឡាយណា ដែលប៉ុនប៉ងបង្អាក់ពង្វាង ឬធ្វើឲ្យការតស៊ូការទាមទារទាំងនោះបរាជ័យ ។

យើងពិតជាមានសិទ្ធិត្រឹមត្រូវតាមផ្លូវច្បាប់ ទាមទារឲ្យស្គាល់សិទ្ធិរបស់យើង

និងប្រគល់ដីកម្ពុជាក្រោមមកឲ្យយើង ។

ពួកចោរប្លន់ ពួកចក្រពត្តិមានទីបញ្ចប់មួយ គឺការវិនាសអន្តរធាន ។ ការតស៊ូមិនស្លាប់ទេ (**Mort pour la patrie, c'est s'immortaliser pour une belle mort**) ។ មិនខ្វះទេអ្នកដើរតាមក្រោយយើង! (**Le Flambeau demeure toujours vivant !**) យើងត្រូវឈ្នះ ។

ភ្នំពេញ កម្ពុជាកណ្តាល, ថ្ងៃ ១៨ មករា ១៩៧៣

(ហត្ថលេខា)

សាំង-ម៉ាក់សាង

ចំពោះសន្តិភាពឥណ្ឌូចិន

គេនិយាយថា ឥណ្ឌូចិននឹងបានសន្តិភាពភ្លាម បើកាលណាហើយបក្សដែលគាំទ្រសង្គ្រាមនៅទីនេះ ដកទ័ពនិងបញ្ឈប់អន្តរាគមន៍របស់ខ្លួន គឺថាអាមេរិកចេញពីឥណ្ឌូចិន យួនខាងជើងចេញពីដីខ្មែរ លាវ និងយួនខាងត្បូង ហើយទទួលស្គាល់ថាយួនមានពីរដដែល ។

យួនកំពុងតែរួមគ្នាបោកប្រាស់មហាអំណាចលោកសេរី និងលោកសង្គមនិយម ឲ្យបំរើមូលហេតុឧក្រិដ្ឋមហាចោររបស់ពួកវា ។

បរាជ័យនៃការអនុវត្តន៍កិច្ចព្រមព្រៀងប៉ារីសថ្ងៃ២៧ មករា ១៩៧៣ ល្មមធ្វើឲ្យអាមេរិកាំងនិងសកលលោកយល់ច្បាស់ហើយ អំពីបំណាងនិងពុតដ៏ថោកទាបរបស់យួន ។

មានតែប្រើដំណោះស្រាយយោធាប៉ុណ្ណោះ ទើបបញ្ហាឥណ្ឌូចិនរកច្រកចេញឃើញ ។

សន្តិភាពឥណ្ឌូចិននឹងកើតភ្លាម ក្រោមអណ្តាតភ្លើងចុងក្រោយនៃគ្រាប់បែកបរមាណូលើយួនរលត់ ក្រោយពីដីកម្ពុជាត្រូវបានគេប្រគល់ឲ្យខ្មែរវិញ !!...

ការមិនត្រូវច្រឡំ
រវាងពាក្យកូសាំងស៊ីន និងកម្ពុជាក្រោម

ពាក្យ <កូសាំងស៊ីន> បានទទួលការប្រែប្រួលច្រើនលើកច្រើនគ្រាណាស់ ទៅតាមកំណាត់ពេលនិងកាលៈទេសៈ ដែលយើងមានកាតព្វកិច្ចត្រូវឲ្យមានបរិច្ឆេទប្រវត្តិសាស្ត្រ (Localisation historique) ប្រាកដមួយ មុននឹងចូលទៅដល់ជំរៅនៃសំណើររបស់យើង ។ ពាក្យនេះបានផ្លាស់កន្លែងយ៉ាងលឿន ពីទិសខាងជើងឆ្ពោះមកខាងត្បូង ដោយនាំមកជាមួយផង នូវជនជាតិយួនក្នុងសង្គ្រាមវាតព្រំដែន ជាទំលាប់ប្រចាំសតវត្សរបស់វា ចាប់ពីព្រំដែនខាងត្បូងនៃប្រទេសចិនរហូតទៅដល់នឹងជ្រោយកាម៉ៅ ។

ដំបូងឡើយ ពាក្យ <កូសាំងស៊ីន> ដែលមាននិរុត្តិសាស្ត្រឬឫសពាក្យនាំឲ្យជជែកតវ៉ាយ៉ាងខ្លាំងនៅឡើយនោះ ត្រូវបានយួនហៅឈ្មោះ ដឹតុងកឹង (យៀកណាមខាងជើង) តែមួយប៉ុណ្ណោះ ។ បន្ទាប់មក គឺចាប់ពីសតវត្សរ៍ទី១៦នៃគ្រឹស្តសករាជ ពួកអឺរ៉ុបបានយកទៅប្រើដើម្បីឲ្យហៅដីដែលក្សត្រក្រុងវេ៉ នៃសន្តតិវង្សង្វៀងត្រួតត្រា គឺថាប្រទេសអណ្ណាមកណ្តាល ហើយនិងដែនដីសណ្តរដូណាយ និងទន្លេមេគង្គដែលយួនប្លន់ពីខ្មែរ (យៀកណាមខាងត្បូងបច្ចុប្បន្ន) ។ ទីបញ្ចប់ ក្រោយពីពួកបារាំងយកដូណាយ និងទន្លេមេគង្គខាងក្រោមបាន (ឆ្នាំ១៨៥៨-៦០) ពាក្យ<កូសាំងស៊ីន>នេះ ត្រូវបារាំងយកទៅដាក់ឈ្មោះឲ្យហៅ <កូសាំងស៊ីនទំនាប> (Basse Cochinchine) ឬ<កូសាំងស៊ីនបារាំង (Cochinchine française) គឺយៀកណាមសព្វថ្ងៃ ជំនួស<កូសាំងស៊ីនលើ> (Haute Cochinchine) ឬកូសាំងស៊ីនអណ្ណាម គឺវៀតណាមកណ្តាល ដែលទើបនឹងធ្លាក់ក្រោមអាណាព្យាបាលបារាំង កាលពីឆ្នាំ១៨៨៤វិញ ។

ពួកចាមដែលចុះអាប់ឱននៅសតវត្សទី៩ នៃគ្រឹស្តសករាជនោះ ត្រូវពួកយួនប្រល័យវិនាសស្ទើរគ្មានសល់ពូជ ហើយវាយរុញច្រានឥតឈប់ឈរ តាមបណ្តោយសមុទ្រ តាំងពីខាងជើងទៅខាងត្បូង (តាមសមុទ្រចិន) ។ មកដល់សតវត្សទី១៥នៃគ្រឹស្តសករាជ ពួកចាមបានទទួលបរាជ័យជាទីបញ្ចប់វិនាសប្រទេសអស់ រហូតសល់ខេត្តសាមលពីរ ជាចំណុះស្តេចក្រុងវេ៉ប៉ុណ្ណោះ គឺខេត្តផានរី (Phanri) និងផាន់រ៉ាំង (Phanrang) ។

ក្រោយពីលេបនគរចំប៉ារួច ពួកយួនបានបំបោលការរុករានរបស់វា មកដណ្តើមយកដែនដីដូណាយ និងវាលទំនាបទន្លេមេគង្គរបស់ខ្មែរទៀត ។ មកដល់សតវត្សទី១៨ ដោយមានអំពើរួមក្បត់ពីចក្រពត្តិបារាំងផង យួនបានដណ្តើមបានពីខ្មែរ នូវ

វាលទំនាបនៃទន្លេមេគង្គ ។ ខេត្តខ្មែរទាំងឡាយនៅកម្ពុជាក្រោម (ដែលបារាំងហៅថាកូសាំងស៊ីនទំនាប ឬកូសាំងស៊ីនបារាំង) ត្រូវធ្លាក់ជាបន្តបន្ទាប់គ្នាទៅក្នុងកណ្ដាប់ដៃយួន ៖ ខេត្តបារៀ ក្នុងឆ្នាំ១៦៥៨, ព្រៃនគរ (យ៉ាឌិន) ឆ្នាំ១៦៩៨, ខេត្តមីថរ និងវិញឡុង ឆ្នាំ១៧៣១, ខេត្តស្រុកទ្រាំង នៅឆ្នាំ១៧៤៧ ។

គឺតាមរបៀបប្លន់ ដោយដណ្ដើមដី និងបន្លំឈ្មោះដែលមានបារាំងជាអាណាព្យាបាលខ្មែរ រួមខុសត្រូវនេះផងនោះហើយ ដែលយួនចោរប្លន់អន្តរជាតិ បានបង្កើតប្រទេសរបស់វា គឺរបស់ដែលវាហៅថា យៀកណាមខាងត្បូងនេះឯង ។

សំរាប់ខ្មែរអ្នកជានិងខ្មែរជាតិនិយម ចំបាំងរវាងយួននិងយួន គឺជាចំបាំបញ្ចូលដីខ្មែរកម្ពុជាក្រោម ទៅរួមនឹងដីកូសាំងស៊ីន ឬយៀកណាមខាងជើង ។ ការបញ្ចូលដីខ្មែរទៅក្នុងដីយួនបែបនេះ មិនអាចនឹងធ្វើទៅកើតឡើយ ដរាបណាខ្មែរនៅមានឈ្មោះលើពិភពលោក ដរាបណាយួនមិនទាន់អារកខ្មែរអស់នៅឡើយទេនោះ ។

មតិអន្តរជាតិគួរដឹងពីពុតយួន ហើយឈប់ឲ្យយួនបោកប្រាស់ទៀតទៅ !

ដីខ្មែរត្រូវតែប្រគល់ឲ្យខ្មែរវិញ... ការនេះទោះបីថាពិភពលោកមានសីលធម៌យ៉ាងស្ដួចស្ដើងក្ដី ក៏វាត្រូវតែយល់អីចឹងដែរ !!!

❑ ❑

❑

តាំងពីដើមគ្រិស្តសករាជមក
ដល់សតវត្សទី១៩ ដែនដី
កម្ពុជាក្រោម កូសាំងស៊ីនជាទឹក
ដីខ្មែរ
សមុទ្រ
ចិន
PALILO